

Krav knyttet til ansvarlig forskning og innovasjon (RRI) i søknader til NANO2021 i 2018

RRI som forskningspraksis handler om hvordan prosjekter i tillegg til fokus på positive og ønskede effekter og virkninger til beste for samfunnet, også er oppmerksom på mulige problematiske og utilsiktede effekter og risiko, både på kort og lengre sikt.

RRI-tema	KRAV TIL SØKNADSTYPER		
	Forskerprosjekt	Innovasjonsprosjekt i næringslivet	Forprosjekt
Helse, miljø og sikkerhet	Krav	Krav	Krav
Lover, regelverk og retningslinjer	Anbefalt hvis relevant for prosjektet	Krav	Anbefalt hvis relevant for prosjektet
Dialog og involvering	Frivillig- men anbefalt	Frivillig – men anbefalt	Frivillig
Etikk og samfunnsmessige aspekter	Etikk beskrives iht. del 4 i Forskningsrådets mal for prosjektbeskrivelse	Etikk beskrives iht. del 4 i Forskningsrådets mal for prosjektbeskrivelse	Frivillig

Forklarende tekster til RRI-tema:

Helse, miljø og sikkerhet

Sikker håndtering ved fremstilling, bruk og resirkulering av nanomaterialer og andre aktuelle stoffer: Ved bruk av toksiske materialer, beskriv kort plan for håndtering/bruk og eventuelt livsløp. Finnes det alternativer til å bruke toksiske materialer, forklar kort hvorfor/hvorfor ikke, disse blir anvendt. Referanse til godkjente standarder for drift av lab o.a. er tilstrekkelig dokumentasjon for at HMS ivaretas. Arbeidstilsynets nettside om [nanomaterialer og arbeidsmiljø](#) har lenke til [rutiner for håndtering av nanomaterialer](#).

Dersom dere er usikre, anbefaler vi å bruke "føre-var-prinsippet".

Lover, regelverk og retningslinjer

Søkere til innovasjonsprosjekter i næringslivet må synliggjøre at man er oppmerksom på relevante lover, regelverk og retningslinjer som er av betydning for realisering av innovasjonen i prosjektet dere søker midler til.

I Forskerprosjekter der man sikter mot en konkret anvendelse, anbefaler vi å synliggjøre kunnskap om relevante lover, regelverk og retningslinjer som er sentrale for strategisk veivalg, også tidlig i forskningsløpet.

Dialog og involvering

En sentral dimensjon i RRI er å øke involveringen fra samfunnet tidlig i forskning- og innovasjonsløpet. Slik involvering kan for eksempel være å skape møteplasser, nye former for dialog og interaksjon mellom aktører o.a. for læring og utvikling.

Etikk og samfunnsmessige aspekter

Dere må ta stilling til om det er etiske problemstillinger knyttet til gjennomføringen av prosjektet. Dersom det er det, skal dere beskrive hvordan disse vil bli ivaretatt. Bruk De nasjonale forskningsetiske komiteenes [forskningsetiske sjekklister](#) når dere skriver søknaden.

Generelt

Vi forventer at søkere til NANO2021 gir en beskrivelse av konsekvenser dersom forskningen i fremtiden skaleres opp til produksjon. Dere må også vurdere om dette potensielt kan medfører uønskede effekter på miljø, mennesker og samfunn.

Fire sentrale vurderinger av risiko er:

- risiko ved utvinning, fremstilling eller begrenset tilgang på råstoff
- risiko i forsknings-, oppskalerings- og/eller produksjonsfasen
- risiko i brukerfasen
- risiko i avhending/resirkuleringsfasen